

FILOSOFIA DEL MARTELL

La història de la humanitat és la història d'una decadència, ÉS ODI A LA VIDA, per l'aprofundiment en la RAÓ que nega la vida i la imposició de la moral de RAMAT.

Enfront la visió del món canviant i plural els filòsofs han creat **TRANSMÓNS**: el món intel·ligible, el "més enllà" judeocristià, indrets on ens sentim arecerats.

- **Sòcrates i Plató [VISIÓ TÒPICA]:** Sòcrates pare de la moral com a repressió dels instints i inici de l'essencialisme per la recerca de les essències (ti estin? Què és?). Plató aprofundeix en l'error perquè consuma la subordinació de la vida a les idees (eidos).
- **Poble jueu i cristianisme:** el poble jueu és el poble dels sacerdots, dels "purs" que perpetraran la inversió dels valors (sentit de bo i dolent/pervers). El cristianisme és platonisme per al poble: per arribar als eidos calia coratge, calia ser aristòcrata, mentre que per assolir el cel cristià tan sols cal viure resignat i penedit.
- **Descartes i racionalistes:** identifiquen ser i pensar, quan la vida està més enllà del pensament: aquest és tan sols una manifestació més de la voluntat de poder.
- **Utilitarisme:** és una moral per a les masses, purament quantitativa i calculadora, oposada a la vida autèntica.

La Grècia clàssica havia aconseguit una síntesi entre allò apol·lini i allò dionisiac. El platonisme va reduir l'ésser humà als seus aspectes apol·linis, empobrint l'home, i el poble jueu (sacerdots) va iniciar l'alliberament dels dèbils, esclaus, que imposaran la seva moral.

DIONÍS és el Déu grec del vi, l'embriaguesa i la vegetació.
NIT, FOSCOR
VOLUNTAT DE PODER
COSA-EN-SI
UNITAT PRIMORDIAL
EMBRIAGUESA

APOL·LO és un déu de l'Olimp, déu del sol, la llum i la claredat.
DIA, LLUM
RAÓ
APARENÇA-FENOMEN
MULTIPLICITAT
CIÈNCIA

EL MÓN, L'HOME, LA VIDA són **esdevenir** constant (Heràclit), tot canvia, neix, mor contínuament, la pluralitat i la singularitat de cada cosa són irreductibles.

La VIDA (la realitat) la sentim com a **VOLUNTAT DE PODER**, una **força** que lluita per a manifestar-se – és autoafirmació, és voluntat de ser (ser=esdevenir). És una **síntesi** dinàmica de totes les forces del món, més enllà de nosaltres (Subjecte i consciència són invents antropomòrfics) - les forces es manifesten en moltes direccions, entre altres com a força de veritat (que origina idees, ciència, filosofia... simples derivacions de la voluntat de poder).

La voluntat de poder és material i irracional - No hi ha cap SENTIT ni cap FINALITAT, és força creadora sense meta. **Afirma la TERRA com a valor total.**

La vida és diferència i individualitat, una força creativa i autosuficient que busca la seva expansió només pel propi desig intern.

«[...] Arreu on vaig trobar éssers vius, vaig trobar voluntat de poder; i fins i tot en la voluntat de qui serveix vaig trobar voluntat de ser senyor [...]. I aquest misteri m'ha confiat la vida mateixa. "Mira, va dir, jo sóc allò que ha de superar-se sempre a si mateix. "En veritat, vosaltres anomeu això voluntat d'engendrar o instint de finalitat, d'alguna cosa més alta, més llunyana, més vària: però tot això és una única cosa i un únic misteri [...], "En veritat, jo us dic: Un bé i un mal que fossin imperibles no existeixen! Per si mateixos han de superar-se una i una altra vegada a si mateixos [...].» Nietzsche, *Així parlà Zarathustra*

Poso a un costat, amb gran reverència, el nom d'Heràclit. Mentre la resta del poble dels filòsofs rebutjava el testimoni dels sentits perquè aquests mostraven pluralitat i modificació, ell va rebutjar el seu testimoni perquè mostraven les coses com si mostressin durada i unitat (...) Però Heràclit tindrà eternament raó en dir que l'ésser és una ficció buida. El món «aparent» és l'únic: el món «vertader» no és més que *un afegit mentider...* F. Nietzsche, *L'ocàs dels déus*

La història de la humanitat no manifesta un progrés real sinó una monòtona representació del mateix drama, "un somni del nostre cervell" (...) En contraposició amb aquest món fals, hi ha la vertadera realitat que no és representada – per la raó- sinó viscuda – per la voluntat- en el nostre interior. Aquesta voluntat és còsmica i material –un destí- que ens domina i s'objectiva en diversos graus fins l'home. Aquesta voluntat és "força sense meta", irracional. (...) La voluntat està condemnada a manifestar-se en representacions, per tant, qualsevol esforç de la voluntat és igual d'inútil. L'home està condemnat al fracàs. Únicament l'art i, concretament la música, -en manifestar el misteri de la vida- apopen l'home a la voluntat lliure i l'alliberen del pessimisme anihilador. La música és el consol del filòsof.

CRÍTICA A L'EPISTEMOLOGIA I A LA CIÈNCIA

- La filosofia i la ciència han conceptualitzat la realitat: unifiquen la diversitat, regularitzen allò canviant, retallen arbitràriament la realitat – el llenguatge és **ARBITRARI**, és **FICCIO** (NO HI HA LÒGICA).
- La **CIÈNCIA** ha matematitzat allò real, anul·lant les diferències existents entre les coses i reduint la riquesa real a aspectes **quantitatius** – A banda, segueix el mite d'un coneixement PUR que reflecteix l'essència real de les coses.
- **Nietzsche ataca els principals conceptes filosòfics com a enganys gramaticals o del llenguatge (ÉSSER, SUBJECTE, JO, SUBSTÀNCIA...)**

Considerem ara, d'una manera especial, la formació dels conceptes. Una paraula es torna tot seguit concepte perquè no ha de servir merament de record d'una experiència anterior absolutament individualitzada, a la qual deu el seu origen, sinó que ha de servir simultàniament per a innumerables experiències, més o menys semblants, més ben dit, mai iguals estrictament parlant, i en conseqüència ha de convenir a casos summament desiguals. Tot concepte sorgeix d'igualar coses no iguals. [Ex. Fulla] (...) El fet de deixar de banda el que és individual i real ens proporciona el concepte igual com ens dona la forma, mentre que la naturalesa no coneix ni formes ni conceptes, per tant, tampoc gèneres, només coneix una X que ens és inaccessible i indefinible. (...) Quines diferències tan arbitràries, quin favoritisme tan parcial, ara en pro d'una propietat ara en pro d'una altra! (...) Un estímul nerviós es tradueix primer en una imatge! Primera metàfora. La imatge es transforma en un so. Segona. (...) No hi ha cap lògica en la gènesi del llenguatge i tot el material en què i amb què l'home de la veritat, a saber, el científic o el filòsof, després treballa i construeix.

La **VERITAT** és una munió inconstant de metàfores, metonímies, antropomorfismes, en resum, un conjunt de relacions humanes poèticament i retòricament forçades, transmeses i embellides, i que després d'haver estat usades durant molt temps a un poble li semblen fixes (...) les veritats són il·lusions [Ex. MONEDA]

L'enteniment, la intel·ligència, no produeixen un coneixement que expressi la realitat sinó que consisteixen en la creació d'una realitat antropomòrfica, falsejada.

La vida no es deixa atrapar, entendre. En tot cas, pot haver-hi **METÀFORA**: polisèmia, representació de múltiples significats, diversitat d'interpretacions, destrueix les grans identitats conceptuals. *Només hi ha, com a màxim, una relació estètica, vull dir una transposició aclaridora, una traducció balbucient en una llengua totalment estranya; però, per això, caldrien en tot cas una esfera i una força mitjanceres capaces d'inventar i imaginar lliurement.*

Esriptura i llenguatge dansant: pretén dissipar qualsevol identitat, destarotar la serietat lògica la finalitat de la qual és revelar allò absolut

Art: com a manifestació de la pluralitat de sentits d'una realitat plural i canviant.

L'art permet el **PERSPECTIVISME**.

En un racó remot d'aquest univers pampalluguejant que s'expandeix en innumbrables sistemes solars, hi havia una vegada un astre on animals intel·ligents inventaren el coneixement. Va ser el moment més pretensios i mentider de la "història universal": només va ser un moment. Al cap d'uns quants esbufecs de la natura, l'astre es glaçà i aquells animals intel·ligents moriren sense remei. – Qualsevol podria haver inventat aquesta falla i tanmateix podria no haver il·lustrat prou bé l'aspecte lamentable, vague, inútil i arbitrari que pren dins la naturalesa l'enteniment humà. No hi ha hagut enteniment durant eternitats; i, quan desaparegui de nou, res no haurà passat. Perquè un enteniment no té cap missió per dur a terme que ultrapassi el límit de la vida humana. L'enteniment només és humà, i només qui en té un i l'ha generat se'l pren com si fos la cosa més important del món: com si els eixos de l'univers haguessin de girar al seu voltant. (...) també el més superb dels homes, el filòsof, creu que de totes bandes els ulls de l'univers es troben telescòpicament orientats envers la seva manera de fer i pensar.

L'home alhora, tant per necessitat com per avorriment, vol existir socialment, (...) li cal un acord de pau i, en conseqüència, s'esforça per fer desaparèixer del seu món almenys el *bellum omnium contra omnes* més exagerat. (...) En aquest moment queda fixat el que d'ara endavant ha de ser "veritat", es a dir, s'inventa una denominació de les coses, uniformement vigent i obligatòria, i aquesta norma lingüística promulga les primeres lleis del que cal entendre com a "veritat". (...) Però, què podem dir d'aquestes convencions lingüístiques? Són fruit del coneixement o de l'amor a la veritat? Coincideixen les denominacions i les coses? És el llenguatge expressió adequada de totes les realitats? (...) Encara no sabem d'on prové l'impuls envers la veritat, perquè, fins ara, només hem sentit parlar de l'obligació que imposa la societat per a fer-la existir: cal ser veraç, és a dir, cal utilitzar les metàfores usals (...) l'home oblida que les coses hagin anat d'aquesta manera (...) i precisament per aquesta inconsciència, a través justament d'aquest oblit, arriba al sentiment de la veritat (...) es desvetlla un impuls moral envers la veritat.

CRÍTICA A LA MORAL OCCIDENTAL – mitjançant el mètode genealògic: una investigació etimològica i històrica sobre l'origen dels conceptes morals

- Crítica a la moral socràtico – platònica (segons la qual l'ànima racional governa i s'han de suprimir els instints [VISIÓ TÒPICA]) i moral judeocristiana (que defuig els instints i impulsos). Són antinatural, contràries als instints vitals i a la Vida.
- El **Món intel·ligible**, amb el seu Bé absolut, i el "**més enllà**" judeocristià representen una negació dels valors terrenals i de l'aquí.
- La moral tradicional (occidental) és una moral gregària (=Moral de ramat, MORAL DELS ESCLAUS) - És una moral del **ressentiment** més profund contra la vida i la fortalesa; no és la moral de l'amor sinó d'un odi profund contra allò bo. **Cal una transvaloració o transmutació de tots els valors (que no és mera inversió).**

Bo i dolent tenen inicialment un sentit sense càrrega moral.

La indicació de quin era el bon camí me la donà la pregunta sobre quin significat tenien pròpiament des del punt de vista etimològic els termes referents a allò que és "bo", encunyats per les diverses llengües. En aquest punt vaig descobrir que tots ells es referien a la mateixa transformació del concepte, que a tot arreu "**noble**", "**distingit**", en el sentit corporatiu era el **concepte fonamental a partir del qual s'havia desenvolupat el terme "bo"** en el sentit de "psíquicament noble", de "generós", de "psíquicament distingit", de "psíquicament privilegiat". Aquesta transformació, duta a terme d'una forma inevitable, va sempre acompanyada d'una forma paral·lela d'aquella altra transformació que obliga els mots "**vulgar**", "**plebeu**", "**baix**" a convertir-se al cap i a la fi en el concepte "**dolent**".

Més tard sorgeix una nova contraposició entre bo i malvat, ja de caràcter moral, que desplaça l'anterior sense càrrega moral.

CRÍTICA A L'UTILITARISME – la moral dels últims homes. És una moral per a les masses, purament quantitativa, calculadora i, per tant, oposada a la vida superior que es dona sense càlcul, que s'entrega gratuïtament i que només pot ser autènticament degustada pels millors. L'utilitarisme és purament pragmàtic, llunyà a l'aristocràcia dels afirmadors de la vida. A la genealogia (Primera dissertació, paràgraf 2) afirma que: *El punt de vista de la utilitat resulta el més estrany i el més poc escaient, precisament quan es tracta de la deú ardent dels judicis de valor, ordenador del rang.* **El bé no és allò útil ni allò plaent, el BÉ és ser fidel a la vida, és viure abraçant l'instant i la vida TOTA.**

Posteriorment el Cristianisme transformarà aquest ressentiment en CULPA – si el poble jueu deia als altres "és culpa teva", la mala consciència dels cristians diu "és culpa meva". En un tercer moment, i després del moment històric de la mort de Déu, l'ateu que es comporta amb una escrupolosa sinceritat i honestat intel·lectual representa tan sols la negació de Déu, però no pas una manera autèntica de viure. És el NIHILISME, el PRAGMATISME dels últims homes (si abans la vida se sacrificava a Déu, ara se sacrifica al no-res).

La **MORAL**, així doncs, és producte del **RESSENTIMENT** dels dèbils, és la "**rebel·lió dels esclaus**", neix d'una "**actitud reactiva**" (i no pas creadora, no pas d'autoafirmació)

Els qui eren considerats dolents (en el sentit amoral de baixos, plebeus) es rebel·len i s'autoanomenen **BONS**, parlen dels nobles com a **PERVERSOS**. Els **jueus** són els artífexs d'aquesta transformació, són els esclaus, **ROMA** simbolitza els senyors.

"Han estat els jueus [adoctrinats pels SACERDOTS] aquells qui amb una conseqüència atterridora i amb els ullals de l'odi més abismal (l'odi de la impotència) han gosat d'establir i de mantenir la inversió de l'equivalència aristocràtica dels valors (bo = noble = poderós = bell = feliç = estimat per Déu), és a saber: "Els bons només són els desgraciats. Els bons només són els pobres, els febles, els humils. Els pietosos i els beneïts per Déu també són només els qui pateixen, els desposseïts, els malalts, els lletjos. Només ells obtindran la felicitat eterna. Al contrari, vosaltres que sou nobles i poderosos sereu per sempre els perversos, els cruels, els cobejosos, els insaciabls, els ateus. Vosaltres sereu també eternament els dissortats, els maleïts i els condemnats..."

1

LA MORT DE DÉU

- És un fet humà i històric: el concepte de Déu ha deixat de tenir sentit: ens hem quedat sense brúixola, l'ésser humà ha perdut l'orientació en el món.
- Déu pretenia ser sentit exclusiu, el sentit que nega tots els sentits. El monoteisme nega la llibertat.
- Defensa el politeisme = la pluralitat de sentits és condició de llibertat. No es defensa l'ateisme de l'últim home l'únic objectiu del qual és la comoditat ("home petit que tot ho empetteix")

Déu ha mort però els homes no s'han assabentat de la importància de l'esdeveniment perquè l'han substituït pels nous déus: Raó, Ciència, Progrés, Estat, Revolució.

"L'home boig.- ¿No heu sentit parlar d'aquell home boig que a plena llum del migdia encenia una llanterna, corria pel mercat i cridava sense parar: «Cerco Déu! Cerco Déu!»? -Com que allí s'aplegaven precisament molts d'aquells qui no creien en Déu, suscità moltes rialles. ¿És que s'ha perdut?, deia l'un. ¿És que s'ha extraviat com un infant?, deia l'altre.(...) «¿A on ha anat Déu?», cridà. «Jo us ho diré! Nosaltres l'hem mort -vosaltres i jo! Tots nosaltres som els seus assassins! Però, ¿com ho hem fet? ¿Com hem pogut beure la mar fins al pòsit? ¿Qui ens donà l'esponja per esborrar tot l'horitzó? ¿Què férem quan desenganxàrem aquesta terra del seu sol? ¿Cap a on es mou ara? **¿Cap a on ens movem nosaltres? ¿No ens allunyem de tots els sols? ¿No caiem constanment? ¿No caiem endarrera, cap al costat, endavant, en totes direccions? ¿Encara hi ha un dalt i un baix? ¿No errem com a través d'un no-res infinit?** ¿No ens colpeja l'espai buit amb el seu alè? ¿No ha començat a fer més fred? (...)¿No cal encendre llanternes al migdia? Déu ha mort! Déu roman mort! I som nosaltres qui l'hem mort! ¿Com ens consolarem nosaltres, els assassins entre tots els assassins? Allò que el món posseïa fins ara de més sagrat i de més poderós s'ha ensangonat sota els nostres coltells -¿qui pot llevar-nos del damunt aquesta sang? **¿Amb quina aigua podríem purificar-nos? quines expiacions, quines cerimònies sagrades haurem d'inventar? ¿No és massa gran per a nosaltres la grandesa d'aquest acte? ¿No hem de convertir-nos nosaltres mateixos en déus, només per semblar-ne dignes?** Mai no hi ha hagut un acte tan gran -i tot aquell qui continuï naixent després de nosaltres pertanyerà en virtut d'aquest acte a una història superior a qualsevol història que ha existit fins ara!» -Aquí callà l'home boig i esguardà de bell nou els seus oients: també ells callaren i el miraren esbalaïts. Finalment llança a terra la seva llanterna, de manera que es féu trossos i s'apagà. «He vingut massa d'hora», digué aleshores, «encara no estic a la meva època». Aquest esdeveniment enorme encara fa camí i avança lentament -encara no ha penetrat en les oïdes dels homes. El llamp i el tro necessiten temps, la llum dels estels necessita temps, els actes necessiten temps, fins i tot després que s'ha dut a terme, per a ser vistos i sentits. Aquest acte és encara més lluny dels homes que l'estel més llunyà -i, nogensmenys, «són ells els qui l'han dut a terme!» -Hom conta encara que aquest home boig entrà el mateix dia en diverses esglésies, i hi entonà el seu Requiem aeternam Deo. Foragitat i instat a parlar, només repetia com a resposta: «Què hi fan encara aquestes esglésies, si no són les sepultures i els monuments funeraris de Déu?» (Nietzsche. Gaia ciència)

Nietzsche, *La gaia ciència*, 125

Del llatí *Nihil* (=Res): Actitud que considera que aquest món no té sentit ni té cap valor.

- En Nietzsche el nihilisme expressa la forma de pensar més empobrida i miserable i alhora, la més sublim i lliure.
 - Després de la mort de Déu l'home és víctima d'una desorientació radical, de la pèrdua de sentit.
 - Amb Déu desapareix la garantia del món intel·ligible, del cosmos, de totes les identitats, inclosa la del "jo".
- **Nihilisme negatiu** de la metafísica occidental: s'inventen **transmóns** (Món intel·ligible/cel judeocristià) per l'horror que produeix no veure cap sentit a aquest món i a l'existència
 - **Nihilisme parcial** dels que han substituït a Déu per la Ciència, l'Estat la Raó, la Revolució ...
 - **Nihilisme com a forma divina de pensar**: els que després de la mort de Déu superen la desorientació convertint-se en creadors, artistes. Retrobar les aparences que remeten a cap fonament, sinó a una altra aparencia. Tot és màscara i la màscara descobreix una altra màscara.

NIHILISMES PASSIUS: signe de la defallença del poder de l'esperit

NIHILISME ACTIU: signe de l'augment del poder de l'esperit, de la voluntat de poder

El **NIHILISME** – conseqüència de la destrucció dels valors vigents de la tradició platonicocristiana – conté també la possibilitat d'una nova perspectiva de l'ésser i de l'home. Després de la **decadència absoluta de l'últim home** (que diu que "tot és fals", que l'existència no té cap sentit, que no hi ha meta, ni perquè...) pot haver-hi una gran **AURORA**.

El **BUIT** del nihilisme deixa oberta la possibilitat de la **creació de nous valors** (fidels a la vida, a la Terra)

El **SUPERHOME** de Nietzsche, que anuncia Zarathustra, és el **NOU HOME**, és l'home primer, és l'innocent home primitiu que encara perdura en els pre-socràtics. No és cap "evolució" natural sinó que arriba en una aparició fulgurant – és l'estadi superior de la humanitat en què l'home esdevé **DIVÍ**, es fa **creador de valors**. El superhome no és l'home superior que és encara presoner d'un ideal - El Superhome és **fideli al sentit de la Terra** (No es creu a qui parla d'esperances supraterrenals, als moribunds que menyspreen la vida). És l'home incapaç de menysprear-se a si mateix, i és el resultat de tres transformacions: és el **nen** que viu **l'instant**, que destrueix cada nou valor per crear-ne un altre.

Les tres transformacions de l'esperit: De les tres metamorfosis de l'esperit us parlo: com l'esperit es converteix en camell, i el camell en lleó, i el lleó, a la fi, en nen. Moltes coses feixugues hi ha per a l'esperit, per a l'esperit fort, que sap suportar, en el qual habita el respecte profund: coses més feixugues, i àdhuc les més feixugues, és el que deleja. "¿Què és feixuc?", així pregunta l'esperit que sap suportar, i s'agenolla, com el camell, i vol anar ben carregat. (...) Totes aquestes coses, les més feixugues de totes, es carrega a coll l'esperit que sap suportar: com el camell que, ben carregat, corre al desert, així corre ell pel seu desert. Però en el desert més solitari té lloc la segona metamorfosi: aquí l'esperit es converteix en lleó, vol fer presa de la llibertat i ser senyor al seu propi desert. Aquí cerca el seu últim senyor: es vol tornar el seu enemic, i l'enemic del seu últim Déu, per assolir la victòria vol lluitar amb el gran drac. Quin és el gran drac al qual l'esperit no pot seguir anomenant Déu i senyor? "Tu has de" s'anomena el gran drac. Però l'esperit del lleó diu "jo vull". "Tu has de" li barra el pas, resplendent com l'or, una bèstia coberta d'escata, i damunt cada escata brilla rutilant "tu has de"! (...) Crear nous valors - tampoc el lleó no és capaç de fer-ho: (...) Però digueu, germans meus, què pot fer el nen que no hagi pogut fer el lleó? Per què el lleó rapinyaire s'ha de convertir en nen? Innocència és el nen, i oblit, un nou començament, un joc, una roda que dona voltes per si sola, un primer moviment, un sagrat dir si. Sí, per al joc del crear, germans meus, cal un sagrat dir si: l'esperit vol ara la seva voluntat, el que havia renunciat al món es guanya el seu món. Tres metamorfosis de l'esperit us he contat: com l'esperit es convertí en camell, i el camell en lleó, i el lleó, a la fi, en nen.

L'ETERN RETORN és la suprema fórmula de la fidelitat a la terra i al món que pronuncia la voluntat de poder, a la sensibilitat, a la individualitat, a la diferència, obliga a una reflexió sobre la temporalitat i la finitud – el temps no és lineal, no hi ha un destí final cap al qual tot estigui encaminat. La manera d'afirmar la vida en si mateixa és identificar l'instant i l'eternitat, i viure cada instant en si mateix.

Cal superar el dualisme platònic-cristià: ser/no-ser, infinit/finít, etern/temporal, transcendent/immanent, realitat/aparença. La Terra apareix amb sentit ple: és l'instant que s'encén i s'apaga, l'únic real, digne de ser estimat, que neix dels instants precedents i que mor per a que el futur sigui possible. És l'ara, el moment en que hem de sentir-nos bé amb un mateix i amb la vida, sense voler res més.

El pensament de l'etern retorn pot tenir, com altres temes nietzscheans, diferents interpretacions:

- Visió cosmològica grega: matèria finita i determinada/temps infinit, per tant, tots els esdeveniments són combinacions possibles que es succeeixen un cop i un altre indefinidament
- Per a Déu eternitat i instant s'identifiquen: allò que succeeix i ha succeït des del més gran fins al més petit està present indefinidament. Es tracta doncs de poder pensar això sense referir-ho a una entitat transcendent.
- Pensament de l'etern retorn com a prova: Qui voldrà començar la seva vida en condicions absolutament idèntiques? Només els nobles, els forts, el nen, els que han dit "sí" a un instant, suportaran aquest pensament.
- Ideal ètic: actua en tot moment com si cada un dels teus actes estigués destinat a repetir-se infinitament de la mateixa manera; actua com si res estigués destinat a desaparèixer sinó a romandre eternament.

“Aquesta vida, tal com la vius ara i tal com l'has viscuda, hauràs de viure-la encara una altra vegada i encara incomptables vegades. I en ella no hi haurà res de nou, sinó que cada sofrença, cada plaer, cada pensament, cada sospir, tot allò que és inefablement petit i gran de la teva vida, ha de tornar a esdevenir-se per a tu, tot en el mateix ordre i en la mateixa successió -alhora, també aquesta aranya i aquest raig de lluna que apareix entre els arbres, també aquest instant i jo mateix. L'etern rellotge d'arena de l'existència serà capgirat sempre de bell nou -com també tu amb ell, que ets una volva de pols de la pols.” No et llençaries a terra cruixint de dents i maleïries el dimoni que et parlés d'aquesta manera? O bé has experimentat algun cop un moment immens en el qual li respondries: “Ets un déu i mai no havia sentit una cosa més divina!” Si aquest pensament exercís la seva puixança sobre teu, et transformaria, tal com ets, i tal vegada t'esclafaria. La pregunta referent a totes les coses i a cada cosa: “Vols viure això encara una altra vegada i encara incomptables vegades?”, constituiria en la teva actuació com l'enorme pes més gran? O no hauries de sentir-te bé amb tu mateix i amb la vida, per tal de no desitjar res més que aquesta darrera i eterna confirmació, que aquest darrer i etern segellament?” NIETZSCHE, La gaia ciència

“Voleu saber què és per a mi “el món”? (...) És un monstre de força, sense principi ni fi, una magnitud fèrria i fixa de forces que ni creix ni disminueix i que únicament es transforma (...), un joc de forces i ones de força (...), un mar de forces tempestuoses que s'agiten i transformen des de tota l'eternitat i tornen eternament sobre si mateixes en un enorme retorn dels anys (...). Aquest és el meu món dionisiac, que es crea eternament a si mateix i que es destrueix eternament a si mateix, aquest món enigmàtic de la doble voluptuositat, el meu ‘més enllà del bé i del mal’, sense meta, com no sigui que existeixi una meta en la felicitat del cercle, sense voluntat, si no és que un anell tingui bona voluntat respecte de si mateix. Voleu un nom per a aquest món? I una solució per a tots els seus enigmes? Voleu una llum per a tots vosaltres, els desconeguts, els forts, els impàvids, els homes de mitjanit? Aquest món és la voluntat de poder i no és res més que això. Sigueu vosaltres també aquesta voluntat de poder – i res més que això!